

BANEPLANERNE

Gandrup - Holtet - Hals - Hou

*I 2019 indledtes et samarbejde mellem Hals Arkiv og lokalavisen Limfjordsnyt som indebar, at Hals Arkiv leverede artikler under temaet **Fra Hals Arkivs arbejdsmark**, mens Limfjordsnyt lagde spaltepads til trykning af artiklerne i avisen. Dette samarbejde har været til stor glæde for arkivet, som herved fik mulighed for at promovere sig i form af mindre artikler, og med de tilbagemeldinger, som arkivet har fået, har artiklerne også været til stor glæde for avisens læsere.*

Af Klem Thomsen

Den 15. september 1917 kunne man finde nedenstående artikel i Aalborg Amtstidende.

Udvalgene for den paatænkte Bane fra Gandrup til Hals og eventuelt til Hou har henvendt sig til Ingeniør N. J. Andersen, Aalborg, for at faa ham til at udarbejde et Projekt over den paatænkte Bane. I den Anledning har hr. Andersen i Gaar været i Hals og holdt Møde med de nedsatte Vaneudvalg fra Hals, Gandrup, Holtet og Hou. Efter hvad vi erfarer, var der blandt Udvalgenes Medlemmer stærk og afgjort Stemning for i al Fald at faa Gandrup Hals-Banen anlagt, og det overdoges hr. Andersen at udarbejde Projektet, foreløbig dog kun omfattende en Bane fra Gandrup til Hals. Afstanden er 12 Kilometer, og der bliver kun én Station, nemlig ved Holtet Mejeri. Maaske der dog tillige oprettes en Holdeplads ved Aalebæk Skole. Anlægssummen vil antagelig andrage ca. 700.000 Kr.

Med hensyn til Banens Fortsættelse til Hou er Planerne endnu noget mere svævende. Afstanden fra Hals til Hou er 8 Kilometer, og det vil vistnok koste mindst 300.000 Kr. at faa Banen anlagt - en Udgift, som man er noget betænkelig ved, selv om det naturligvis vilde være af meget stor Betydning for Hou at komme i bedre Forbindelse med Omverdenen end Tilfældet er nu. I Hals og Omegn er man stærkt optaget af Baneplanerne, og Udvalgene vil nu i den nærmeste Fremtid, medens Projektet bliver udarbejdet, søge oplyst, hvor stort Tilskud der kan ventes til Banen. Projektets Udarbejdelse vil antagelig kunne tilendebringes i Løbet af et Par Uger. Saa snart man er kommen saa vidt, vil Sagen blive indbragt paa Rigsdagen for om muligt at faa Banen paa den nye Jernbanelov.

Jernbanelinjen Nørresundby-Sæby-Frederikshavn, i daglig tale kaldet Sæbybanen, åbnede tirsdag den 18. juli 1899, og fik stor betydning for de nye stationsbyer. Handelsforholdene ude i landkommunerne havde før jernebanens tid ikke nogen nævneværdig betydning, specielt fordi vejforholdene mange steder var elendige. Endvidere var de eneste offentlige transportmidler de hestetrukne dagvogne. Med jernbanen fik handelen på landet et større virksomhedsområde, og handel og håndværk fik en oplomstringsperiode.

Der blev flere steder oprettet stiklinjer på jernbanenettet, men ovennævnte planer blev aldrig før ud i livet, og Holtet, Hals og Hou blev aldrig stationsbyer. Sæbybanens sidste tog passerede Gandrup Station søndag den 31. marts 1968, efter knap 70 års virke, og herefter blev skinnerne brudt op. En epoke var forbi.

Foto: Hals Arkiv, B12497. Gandrup Station kort efter åbningen i 1899, da billedet stammer fra perioden 1900-1910. Stationsbygningen ses midt i billedet og til højre for denne ses Gandrup Kro

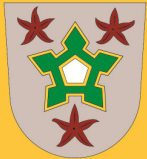

Foto: Hals Arkiv, B9093. Gandrup Station omkring 1970-1975. Stationsbygningen ses midt i billedet og til højre for denne ses Gandrup Kro. Dette billede er altså mellem 60 og 70 år nyere end B12497 og der er tilsyneladende ikke sket så meget, og dog. I baggrunden ses købmandsforretning på Borgergade 84, også kendt som Søren Kragbaks forretning, og Stationsvej er nu bebygget mellem kroen og købmandsforretningen. Hvad man derimod ikke kan se på billedet er de mange huse, som er dukket op på Borgergade, og som kommer til at binde den gamle Gandrup By sammen med Gandrup Stationsby.

Denne artikel er tidligere publiceret i 2020 i avisen Limfjordsnyt.

Udgivet juli 2021 af Hals Arkiv på www.halsarkiv.dk